

VASZARY JÁNOS (1867-1939)**Alassio-i tengerpart, 1933**

Olaj, vászon, 52,5x70 cm

Jelezve jobbra lent: Vaszary J. Alassio 933

Kezdő ár: 15 000 000 Ft / 50 000 EUR

Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft

Estimated value: 100 000 -133 333 EUR

AUKCIONÁLVA:

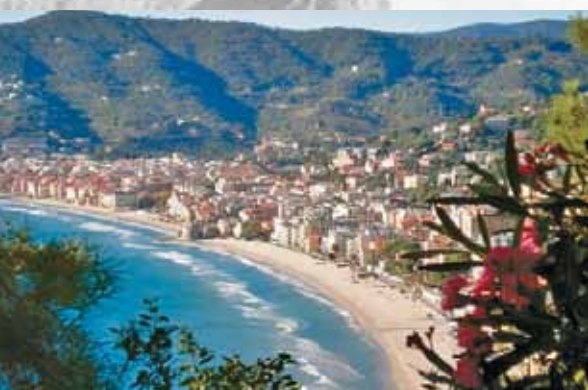
- BÁV 58. árverés, 208. tétel
(*Strandon* címmel, 1937-re datálva)

PROVENIENCIA:

- feltehetően
Révész István gyűjteményében volt

KIÁLLÍTVA:

- Polgár Galéria:
Vaszary János emlékkiállítás.
1998. április 23 – május 9. katalógus: 38

Alassio tengerpartja, Cote d'Azur

RÉGI ÉLMÉNYEK, ÚJ FESTŐI NYELV

Bár Vaszary az 1920-as évek végén betöltötte a hatvan évet, piktúrája minden szempontból a megfiatalodás jeleit mutatta. Az újrakezdés azonban egy lényeges vonatkozásban mindig különbözik a kezdéstől: az újrakezdő, különösen, ha már nem igazán fiatal és egy elismert életművet mondhat magáénak, szabad. Már nem kell bizonyítania, azt fest, amit akar, amit igazán a magáénak érez. Vaszary ekkor, egy párizsi utazás hatására, radikálisan megújította festői nyelvezetét: az addig alkalmazott sötét (fekete) alapozást fehérrel váltotta fel, erre vitte fel jól követhető ecsetmozgással a tiszta színtől építkező kompozíciókat. Festett városképeket, tengerparti jeleneteket, aktot műteremben és a plázson, virágcsendéleteket és számos női portrét. Valamennyi képét a tisztánlátás, a szintetizáló festői gondolkodás jellemzi, bár a könnyed, nemegyszer mondén szüzsé időnként elfedi a festő mélyebb közlendőjét, miszerint a modern civilizáció csak akkor életképes, ha nem zárja el az embert a létező tápláló ősi erőktől, a tengertől, a napsütéstől, a meztelenségtől és az erotikától.

ALASSIO – LÁTKÉP VAGY SZINTÉZIS?

Alassio a Côte d'Azur-ön, a Ligur tenger partján helyezkedik el, nagyjából félúton Genova és Nizza között. Vaszary 1933-ban töltötte ott a nyarat, *élvezve Provence árnyék nélküli, napsütötte tájait*, a mediterrán ragyogást *a smaragd és rózsaszín atmoszférában*, a tengert, *mely a szépet ezerszer tükrözi vissza, mint egy mesebeli varázslat*. (A dőlt betűs részek Vaszary János Sós Endrénéhez intézett leveléből származnak, MTA Kézirattár, ltsz.: 5170/683.)

Egy minden bizonnyal helyben vásárolt vázlatkönyv („Block Alassio”, MNG Adattár 6253/1954) borítójának belső oldalára felírta a használatbavétel dátumát: 1933. VIII. 9. A lapokra szétcsúszott vázlatkönyv tartalma sajnos ma már nem rekonstruálható, az egyik lapon azonban mintha az *Alassio-i tengerpart* kezdeményét fedezhetnénk fel: a kép bal szélén, a hegy alatt húzódo kis házak sziluettje sejlik fel az alig látható, halvány vonalhálóban. Kopócsy Anna hívta fel a figyelmet arra, hogy bár a szakirodalom előszeretettel hangsúlyozza Vaszary fehér képeinek spontaneitását, a képek hosszabb előkészület után, a nyári vázlatok felhasználásával a mester műtermében születtek. És ha összevetjük az *Alassio-i tengerpartot* Alassio hasonló szögéből felvett látképével, jól látható, hogy nem közvetlen látványrögzítéssel, hanem tudatos komponálással állunk szemben. Vaszary jelentősen módosította az eredeti tájkép elemeinek helyét és arányait miközben elhelyezte benne a más látószögéből ábrázolt strandolók mozgalmasságát csoportját.

VASZARY KÉPEK RÉVÉSZ ISTVÁN GYŰJTEMÉNYÉBEN

Révész István (1887–1973) a húszas évek elején kezdett képeket vásárolni, eleinte klasszikus alkotásokat, majd a magyar avangárd néhány mesterének késői munkáit. Igazi kedvence azonban mindvégig Vaszary János maradt, akinek több tucat olajképét birtokolta, olyan kiemelkedő darabokat is mint a *Golgota* (1920) egyik változata, a *Lovasok a parkban* (1919), a *Piranoi kikötő* (1927), az *Anya gyermekével* (1934) vagy saját arcképe, háttérben a művész fejszobrával (1935). 1931-ben Révész alapítója és egyben igazgatója volt az Új Művészet Barátai Egyesületnek, mely a modern festők támogatását tűzte ki célul maga elé. Gyűjteményéről először Rabinovszky Máriusz számolt be a *Magyar Művészet* hasábjain (1936, 7. szám), ezt követően 1972-ben a *Műgyűjtőben* jelent meg róla egy rövid ismertetés. A Polgár Galéria 1998-ban rendezett Vaszary-emlékkiállításának katalógusa szerint e gyűjtemény darabja volt az *Alassio-i tengerpart* című kép is, mely Révész halála után kerülhetett át egy másik magángyűjteménybe.

Boros Judit

